

Landstinget Dalarna

landstinget.dalarna@ltdalarna.se

Rektorn vid Musikkonservatoriet Falun

musik.konservatoriet@ltdalarna.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av
Musikkonservatoriet Falun
i Falu kommun

Tillsyn av Musikkonservatoriet Falun

Skolinspektionen genomför tillsyn i Falu kommun under hösten 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Musikkonservatoriet Falun besöktes av Skolinspektionen den 11 januari 2012.

Helhetsbedömning

Vid Musikkonservatoriet bedrivs en verksamhet som ger eleverna goda förutsättningar att nå målen för utbildningen. Vid tillsynen framkommer att skolan erbjuder en trygg lärandemiljö där eleverna trivs och når goda resultat. Från hösten 2011 är utbildningen av Skolverket godkänd som gymnasial spetsutbildning inom det estetiska programmet, med riksrekrytering. Kunskapsresultaten i skolan är goda. Nästan alla elever går vidare till fortsatta musikstudier på musikhögskolor och folkhögskolor.

Skolan upprättar årligen en kvalitetsredovisning, som dock inte innehåller någon redovisning av elevernas kunskapsresultat på en övergripande nivå för gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen. Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett större ansvar för skolans systematiska kvalitetsarbete genom att följa upp, analysera, åtgärda och utvärdera skolans resultat vad gäller undervisningen i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen, i syfte att ytterligare förbättra verksamheten.

Vid dokumentstudier framkommer att skolans rutiner för åtgärdsprogram inte uppfyller författningarnas krav. Skolan upprättar inte heller individuella studieplaner för eleverna, enligt författningarnas krav.

Värdegrundsarbete och elevinflytande genomsyrar verksamheten. En elevenkät genomförs varje år på skolan och av enkäten från april 2011 framgår att eleverna är delaktiga och kan påverka miljö och arbetsformer på skolan. Skolans plan mot kränkande behandling innehåller kartläggning, åtgärder och utvärdering av tidigare plans åtgärder.

Undervisningen i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen vid Musikkonservatoriet köps in genom ett samarbetsavtal med den fristående gymnasieskolan Falu Fri. Detta är inte förenligt med författningarna. Detta förhållande uppmärksammades även vid Skolverkets utbildningsinspektion av Musikkonservatoriet år 2005 där det av inspektionsrapporten (dnr 53-2004:1835) framgår att "Dessa lärare är anställda av Falu Frigymnasium men skall fortsättningsvis anställas av Musikkonservatoriet Falun".

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Musikkonserveriet Falun i Falu kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Landstinget Dalarna att senast den 13 juni 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Särskilt stöd

I de fall det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler det till rektor (3 kap. 8 § skollagen).
- Rektor ser till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds (3 kap 8 § skollagen).
- Utredningen sker i samråd med elevhälsan (3 kap 8 § skollagen).
- Rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap 9 § skollagen).
- Åtgärdsprogrammet följs upp och insatserna utvärderas löpande (3 kap. 9 § skollagen).
- Eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta vid utarbetandet av ett åtgärdsprogram (3 kap. 9 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

Lärarnas bedömning och betygssättning av elevernas kunskaper sker inte i enlighet med författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Läraren vid bedömning och betygssättning utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper (Lgy 11 2.5 Bedömning och betyg / Lpf 94 2.5 Bedömning och betyg).
- Nationella ämnesprov används som stöd för betygssättning (8 kap. 3 § 2010 års gymnasieförordning / 7 kap. 5 § 1992 års gymnasieförordning).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och för att utbildningen utvecklas.

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten och omsätter inte heller resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn har god kunskap om det inre arbetet i skolan och verkar särskilt för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen (2 kap. 9 § och 4 kap. 4-5 §§ skollagen, Lgy11 2.6 Rektorns ansvar / Lpf 94 2.6 Rektors ansvar).
- Rektorn ser till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella styrdokumenterna (4 kap. 5 § skollagen).
- Rektorn ser till att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen (Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar / Lpf 94 2.6 Rektors ansvar).
- Rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar / Lpf 94 2.6 Rektors ansvar).

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Organisationen av undervisningen överensstämmer inte med författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

I detta ingår att:

- Säkerställa att inte undervisningen i andra ämnen än karaktärsämnen som har en yrkesinriktad eller estetisk profil överlämnas på entreprenad (23 kap. 4 § skollagen).

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Gymnasieutbildningen uppfyller inte författningarnas krav vad gäller individuella studieplaner.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med omfattning, innehåll och resurstillgång.

I detta ingår att:

- Det för varje elev upprättas en individuell studieplan (18 kap. 15 § skollagen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

I de fall det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

I skollagen anges att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska det anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Utredningen ska ske i samråd med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Visar utredningen att eleven är i behov av särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas där det framgår vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet ska beslutas av rektorn. Beslut om åtgärdsprogram är överklagningsbart till Skolväsendets överklagandenämnd.

Undervisningen i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen bedrivs genom samarbetsavtal, av den fristående gymnasieskolan Falu Fri. I intervju med rektorn framkommer att det ibland förekommer att elever riskerar att inte uppnå kunskapskraven i kärnämnen. Exempelvis var det fyra elever som inte fick godkänt i det nationella ämnesprovet i svenska B delprov B. För dessa elever gör respektive lärare på Falu Fri insatser men utan att rektorn för Musikkonservatoriet har fattat beslut om utredning och åtgärdsprogram. Rektorn får muntlig information från lärarna på Falu Fri kring dessa ärenden men har ingen skriftlig dokumentation. Vid intervju med rektorn framkommer att han träffar lärarna på Falu Fri minst en gång per termin men saknar närmare kännedom om hur elevernas behov utreds, vilka insatser som sätts in samt om insatserna tillgodoser elevernas behov. Vidare uttrycks osäkerhet om samråd skett med elevhälsan, om åtgärderna följs upp och utvärderas samt om eleverna informeras om möjligheter till ett eventuellt överklagande av beslut om åtgärdsprogram.

Av utredningen framgår att det finns brister i skolans rutiner för särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

Lärarnas bedömning och betygssättning av elevernas kunskaper sker inte i enlighet med författningarna.

Motivering:

Enligt skollagen ska lärarnas bedömning och betygssättning av elevernas kunskaper ske i enlighet med författningarna. Enligt läroplanen ska lärarna vid bedömning och betygssättning utnyttja all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper. Enligt gymnasieförordningen ska nationella ämnesprov användas som stöd för betygssättningen.

Lärarna i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen är inte anställda av huvudmannen utan undervisningen köps in genom samarbetsavtal med den fristående gymnasieskolan Falu Fri. Rektorn har inte någon systematisk rutin för informationsutbyte med dessa lärare och har därmed inte tillräcklig insyn i lärarnas arbete med bedömning och betygssättning vad avser undervisningen i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen.

Vid dokumentstudier framkommer att resultaten från de nationella ämnesproven inte finns sammanställda för matematik och högst schematiskt för engelska. Resultaten från ämnesproven i matematik 2011 har rektorn inte åtkomst till vid tillsynen, då läraren är tjänstledig. I svenska B delprov A, våren 2011, var det endast sju elever av 15 som genomförde delprov A och endast sex elever som genomförde både delprov A och B. Läraren och rektorn kan vid tillsynen inte ge svar på orsaken till detta.

Av utredningen framgår att det finns brister i skolans arbete med bedömning och betygssättning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 13 och 16 §§ skollagen, 8 kap. 3 § 2010 års gymnasieförordning / 7 kap. 5 § 1992 års gymnasieförordning, Lgy 11 2.5 Bedömning och betyg/Lpf 94 2.5 Bedömning och betyg

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och för att utbildningen utvecklas.

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten och omsätter inte heller resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Enligt skollagen och läroplanen ska rektorn ha god kunskap om det inre arbetet i skolan och särskilt verka för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen. Rektorn ska se till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella styrdokumenterna och att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Lärarna i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen är inte anställda av huvudmannen utan undervisningen köps in genom samarbetsavtal med den fristående gymnasieskolan Falu Fri. Rektorn har därmed inte tillräckligt med insyn över det inre arbetet i skolan och hur utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen, vad avser gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen. I elevenkäten från april 2011 framgår också att eleverna ger lägre omdömen för följande gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen: Engelska, matematik, historia, samhällskunskap, idrott och hälsa samt språktillval. I intervju med rektorn framkommer kring gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen, där undervisningen ges på Falu Fri, att "Det är inte riktigt samma stöd där och eleverna måste läsa utifrån egna ambitioner mer".

Av skollagen följer att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet samt att kvalitetsarbetet. Vidare framgår av skollagen att kvalitetsarbetet ska dokumenteras och att det ska finnas rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Musikkonservatoriet upprättar årligen en kvalitetsredovisning, som dock inte innehåller någon redovisning av elevernas kunskapsresultat på en övergripande nivå vad gäller gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen. Enligt rektorn görs uppföljning vid lärarmöten varje vecka och utvärdering efter varje läsår där man går igenom alla elevers resultat. Dokumentation, analys och åtgärder i syfte att nå en högre måluppfyllelse utifrån dessa utvärderingar finns inte redovisade. Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett större ansvar för skolans systematiska kvalitetsarbete, för att följa upp, analysera, åtgärda och utvärdera skolans resultat i syfte att ytterligare förbättra verksamheten, vad gäller undervisningen i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen. Kvalitetsredovisningen sammanställs i april varje år för föregående läsår, vilket gör att redovisningen knappast är aktuell för att ligga till grund för analys och åtgärder.

Av utredningen framgår att det finns brister i skolans pedagogiska ledarskap och arbete med utvecklingen av utbildningen vad gäller gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 9 § och 4 kap. 4-5 §§ skollagen, Lgy11 2.6 Rektorns ansvar / Lpf 94 2.6 Rektors ansvar

Bedömningsområde: Ledningsstruktur och organisering av utbildningen**Bedömning:**

Organisationen av undervisningen överensstämmer inte med författningarna.

Motivering:

Av skollagen följer att en huvudman, med bibehållet huvudmannaskap, i vissa fall får sluta avtal med en enskild fysisk eller juridisk person om att utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet (entreprenad). Inom gymnasieskolan får uppgifter som avser undervisning i karaktärsämnen som har en yrkesinriktad eller estetisk profil överlämnas på entreprenad.

I intervju med rektorn framkommer att undervisningen i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen vid Musikkonservatoriet köps in genom ett samarbetsavtal med den fristående gymnasieskolan Falu Fri. Detta är inte förenligt med författningarna. Detta förhållande uppmärksammades även vid Skolverkets utbildningsinspektion av Musikkonservatoriet år 2005 där det av inspektionsrapporten (dnr 53-2004:1835) framgår att "Dessa lärare är anställda av Falu Frigymnasium men skall fortsättningsvis anställas av Musikkonservatoriet Falun".

Av utredningen framgår att organisationen av undervisningen i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen inte är förenlig med bestämmelserna i skollagen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

23 kap. 4 § skollagen

Bedömningsområde: Omfattning, innehåll och resurstillgång**Bedömning:**

Gymnasieutbildningen uppfyller inte författningarnas krav vad gäller individuella studieplaner.

Motivering:

Enligt skollagen ska det för varje elev i gymnasieskolan upprättas en individuell studieplan. Den ska innehålla uppgifter om det program som eleven går på, de val av kurser som eleven gjort samt eventuella överenskommelser och om det finns behov av särskilt stöd för att eleven ska nå målen med utbildningen.

I intervju med rektorn framkommer att individuella studieplaner inte upprättas för eleverna på Musikkonservatoriet. Någon dokumenterad individuell studieplan kan inte uppvisas vid tillsynen.

Av utredningen framgår att skolans arbete med individuella studieplaner brister. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

18 kap. 15 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Vid Musikkonservatoriet bedrivs en verksamhet som ger eleverna goda förutsättningar att nå målen för utbildningen. Kunskapsresultaten i skolan är goda och genomsnittlig betygspoäng för år 2010 och 2011 enligt nationell statistik är 17,4. Andelen elever med grundläggande behörighet till universitet och högskolestudier är 100 procent. Andel elever med utökat program är 94,1 procent. Andel elever som fullföljt utbildningen inom fyra år är 83,3 procent. Nästa alla elever går vidare till fortsatta musikstudier på musikhögskolor och folkhögskolor. I intervju med rektorn framkommer dock att det finns några elever som riskerar att inte nå kunskapskraven för minst godkänt i något gymnasiegemensamt ämne/kärnämne.

Resultat av värdegrundsarbetet

Värdegrundsarbete och elevinflytande genomsyrar verksamheten. "Det är en tillåtande stämning på skolan och eleverna tar ett stort ansvar själva. "Det finns acceptans", säger rektorn vid intervjun. En elevenkät genomförs varje år på skolan och av enkäten från april 2011 framgår att eleverna känner sig delaktiga och kan påverka miljö och arbetsformer på skolan. På frågan om det finns vägar för att uttrycka sin åsikt om skolan, svarar 35 av 41 elever med omdömet 5-6 på en skala 0-6 där 6 är bäst. På frågan om skolan tar hänsyn till åsikter, svarar 31 av 39 elever med omdömet 5-6. Skolans plan mot kränkande behandling innehåller kartläggning, åtgärder och utvärdering av tidigare plans åtgärder.

Beskrivning av Musikkonservatoriet Falun

Musikkonservatoriet i Falun, med Landstinget Dalarna som huvudman, bedriver sedan 1967 ett specialutformat gymnasieprogram i klassisk musik, med riksintag. Från hösten 2011 är utbildningen av Skolverket godkänd som gymnasial spetsutbildning inom det estetiska programmet och med riksrekrytering.

Skolan erbjuder utbildningar i klassisk musik, jazz, folkmusik och komposition. Gymnasieskolan har vid tillsynen 49 elever. På skolan bedrivs också kompletterande utbildningar i klassisk musik, jazz, folkmusik och scenisk dans och totalt går ca 90 elever på Musikkonservatoriets utbildningar.

Skolans ledning består av en rektor och en gymnasieansvarig, vilka i sina tjänster också bedriver undervisning inom programgemensamma ämnen/karaktärsämnen.

Antagningen till Musikkonservatoriet sker via en serie antagningsprov som genomförs på plats i Falun. Spel-/sångprov framförs inför en jury bestående av skolans lärare. Under de tre studieåren ges eleverna två individuella och en gemensam lektion per vecka på sitt huvudinstrument, sång respektive komposition. Därutöver ges undervisning i orkester, kör, kammarmusik, satslära, gehörslära, musikhistoria, piano, vokal träning m.m. Eleverna läser också de kärnämnen som krävs för allmän behörighet till högskolor och universitet. Kärnämnen läses genom ett samverkansavtal i den fristående gymnasieskolan Falu Fri. Musikkonservatoriet har som mål att ge eleverna möjlighet att bli kvalificerade yrkesmusiker och de flesta eleverna går vidare till olika musikhögskolor.

Skolan är välförsedd med läromedel, har gott om övningsrum och är öppen för alla elever mellan klockan 06.00 och 23.00 varje dag. Skolan har ett skolbibliotek med inriktning på skolans profil.

På Skolinspektionens vägnar

Håkan Eilard
Enhetschef

Kjell Gyllenswärd
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstudierande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).